

Laureáti medaile Za zásluhy o diplomacii 2024

Foto: © MZV ČR / MFA CZ

Thomas BAGGER, Německo

Diplomat – současný státní tajemník spolkového ministra zahraničních věcí Německa, bývalý velvyslanec ve Varšavě a dřívější vedoucí zahraničního odboru Úřadu spolkového prezidenta. Vždy se vysoce angažoval pro česko-německé vztahy, kooperoval na jednáních a přípravě Česko-německé deklarace, a to nad rámec svých profesních povinností a s nadstandardním zaujetím pro otázku česko-německého smíření a soužití, kterému se věnoval i ve všech svých pozdějších pozicích na německém ministerstvu zahraničí. Působil v Nadaci věda a politika, na ministerstvu zahraničí Německa je od roku 199, mj. v odboru pro Evropu a jako zpracovatel projevů ministrů Klause Kinkel a Joschky Fischera. Působil i jako tiskový atašé na německém velvyslanectví v Praze.

Veronika BÍLKOVÁ, Česko

Vynikající expertka v oblasti mezinárodního práva, působí na Právnické fakultě UK a na Ústavu mezinárodních vztahů. Je bývalou členkou tzv. Moskevského mechanismu OBSE ke konfliktu na Ukrajině, od roku 2010 členka Benátské komise Rady Evropy a Správní rady Agentury základních práv EU. Je také generální tajemnicí Evropské společnosti pro mezinárodní právo, členkou jejího výboru a předsedkyní Pracovní skupiny pro práva seniorů při Radě vlády pro lidská práva a členkou Národní skupiny pro implementaci mezinárodního humanitárního práva. Mimořádně přispívá ke zviditelnění Česka v oblasti mezinárodního práva.

Dana DRÁBOVÁ, Česko

Světově uznávaná česká jaderná inženýrka, lokální a regionální politička. Od roku 1999 je předsedkyní Státního úřadu pro jadernou bezpečnost. V letech 2016–2017 byla zvolena

Laureáti medaile Za zásluhy o diplomacii 2024

zastupitelkou Středočeského kraje, od roku 2010 je místostarostkou obce Pyšely. V letech 2006–2009 předsedala asociaci západoevropských jaderných dozorců (WENRA). Je nositelkou dvou čestných doktorátů, v roce 2014 jí prezident Zeman udělil medaili Za zásluhy I. Stupně, v roce 2022 ji ministryně obrany ocenila Záslužným křížem za mimořádné aktivity na podporu Ukrajiny v jejím boji proti ruské invazi. Za přínos k posílení vztahů Česka a Japonska v jaderné energetice obdržela v listopadu 2024 jedno z nejvyšších japonských vyznamenání, Řád vycházejícího slunce, zlatou a stříbrnou hvězdu.

Finanční analytický úřad, Česko

FAÚ je správním úřadem podřízeným ministerstvu financí a plní funkci finanční zpravodajské jednotky. Hraje nezastupitelnou roli v oblasti zahraničních vztahů, zejména v rámci boje proti praní špinavých peněz, zamezení financování terorismu a implementace mezinárodních sankcí na půdě České republiky. Jeho hlavní činností je prevence a potírání finančních zločinů a terorismu v souladu s mezinárodními standardy. Má zásadní úlohu při přípravě a implementaci opatření dle sankčního zákona.

Jamie Mark FLY, Spojené státy americké

Je vedoucím pracovníkem politologického výzkumného Hudson institutu. V letech 2005–2009 pracoval v administrativě prezidenta George W. Bushe jako ředitel strategie boje proti proliferaci v Národní bezpečnostní radě a v kanceláři ministra obrany. Za práci v rezortu obrany mu byla udělena medaile úřadu ministra obrany za výjimečnou veřejnou službu. Byl rovněž výkonným ředitelem americké Iniciativy pro zahraniční politiku. Zastával různé pozice v prestižním think tanku German Marshall Fund. V letech 2019 až 2023 působil jako prezident a generální ředitel Rádia Svobodná Evropa/Rádio Svoboda. V letech 2013 až 2017 působil též jako poradce pro zahraniční a národní bezpečnost senátora Marca Rubia.

Tomáš GRULICH, in memoriam, Česko

Etnolog, historik a politik. Pracoval v několika muzeích, mj. i v Národním muzeu. Externě vyučoval na katedře politologie Fakulty sociálních věd. Zabýval se především historií, národnostními vztahy a migrací. Publikoval řadu odborných statí a je spoluautorem nejpoužívanější alternativní středoškolské učebnice dějepisu Dějiny zemí koruny České. V roce 2006 byl zvolen do Senátu a svůj post opakovaně obhájil až do roku 2018. Ve své funkci předsedy senátní komise pro krajany v zahraničí se mimořádně zasloužil o zlepšení a prohloubení vztahů mezi českým státem a českou diasporou ve světě.

Jiří GRUNTORÁD, Česko

Bývalý vydavatel samizdatové literatury, člen Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných a signatář Charty 77. Patří k významným představitelům protikomunistické opozice v předlistopadovém období. Od roku 1978 se věnoval vydávání samizdatové literatury – v jeho edici Popelnice vyšlo na 130 režimem zakázaných knih, čímž mimořádně přispěl k šíření svobody slova. V letech 1980–1984 byl za svou činnost vězněn pro podvracení republiky. Po listopadu 1989 se stal zakladatelem Libri prohibiti - knihovny samizdatové a exilové literatury s největší sbírkou zakázaných a exilových knih, dokumentů, časopisů a dalších materiálů. Byl rovněž členem Ústavu pro studium totalitních režimů. Významně se zasloužil o finanční odškodnění obětí pronásledování komunistickým režimem.

Laureáti medaile Za zásluhy o diplomacii 2024

Edib JAGANJAC, Bosna a Hercegovina

Lékař, během války v Bosně a Hercegovině působil jako chirurg v nemocnici v Sarajevu a jako styčný důstojník ministerstva zdravotnictví. Zasloužil se zde o záchranu mnoha životů bez ohledu na etnickou příslušnost pacientů. Byl pověřen i komunikací s humanitárními organizacemi, mj. spolupracoval s nadací Člověk v tísni. Zajišťoval i přesun dobrovolných chirurgů do Sarajeva. Od roku 1993 žije a pracuje v Česku na 1. ortopedické klinice 1. Lékařské fakulty UK a Fakultní nemocnice Motol.

Věra JOUROVÁ, Česko

Česká politička, podnikatelka a právnička, místopředsedkyně Evropské komise. V roce 2014 byla ministryní pro místní rozvoj, v letech 2014 až 2019 komisařkou pro spravedlnost, ochranu spotřebitelů a otázky rovnosti pohlaví v Evropské komisi. Od prosince 2019 je místopředsedkyní Komise a komisařkou pro hodnoty a transparentnost v komisi Ursuly von der Leyen. Na jaře 2019 ji časopis Time zařadil mezi 100 nejvlivnějších lidí světa díky jejímu podílu na vzniku zákonů týkajících se ochrany osobních dat lidí na internetu. V roce 2023 byla dle české verze časopisu Forbes 2. nejvlivnější ženou Česka.

Igor LUKEŠ, Spojené státy americké

Významný historik českého původu žijící v USA, pedagog a spisovatel, zároveň honorární generální konzul České republiky pro státy Massachusetts, New Hampshire, Maine a Vermont. Je autorem mnoha publikací a vědeckých studií, z nichž některé byly přeloženy do češtiny. Řada z jeho monografií má vztah k československým a českým dějinám. Za svou vědeckou činnost získal několik ocenění, například v roce 2012 obdržel CIA Award za přínos literatury faktu. Publikuje v českých i cizojazyčných odborných periodících a je činný rovněž v mediálním prostoru. Ve své funkci honorárního generálního konzula se výrazně zasloužil o rozvoj vztahů mezi Českem a USA.

Petr MAREŠ, Česko

Politolog a historik, diplomat a bývalý poslanec, zakladatel a bývalý předseda Unie svobody. Pracoval jako vědecký pracovník Ústavu československých a světových dějin ČSAV, poté v oddělení dějin Československého filmového ústavu, od roku 1990 vyučoval na Fakultě sociálních věd UK, kde působil i jako proděkan a vedoucí oddělení amerických studií. V letech 1998–2002 poslanec za Unii svobody, v letech 2003–2004 jejím předsedou, v letech 2002–2004 místopředsedou vlády. V letech 2006–2010 byl velvyslancem v Nizozemsku, poté velvyslancem se zvláštním posláním pro Východní partnerství a v letech 2014 – 2019 generálním konzulem v Istanbulu. Je autorem několika odborných a populárně naučných knih.

MEDEVAC a Stálý program Pomoc na místě, Česko

Zdravotně humanitární program MEDEVAC a program Pomoc na místě jsou zahraničními iniciativami Ministerstva vnitra koordinované odborem azylové a migrační politiky. Program založil bývalý ředitel tohoto odboru Tomáš Haišman za účelem pomoci zraněným během války v Jugoslávii. Od roku 1993 MEDEVAC vysláním českých lékařů poskytuje bezplatnou zdravotní péči zranitelným skupinám obyvatel v oblastech zasažených migrací a podílí se na rozvoji tamní zdravotnické infrastruktury. Program Pomoc na místě byl založen v roce 2015 v návaznosti na uprchlickou krizi způsobenou válkou v Sýrii. Od té doby pomáhá uprchlíkům, migrantům a vnitřně vysídleným osobám a taktéž státům, které tyto osoby hostí. Program MEDEVAC poskytl přímou

Laureáti medaile Za zásluhy o diplomacii 2024

lékařskou péči přes 7 tisícům pacientů a byl realizován v celkem 30 zemích. Program Pomoc na místě podpořil již téměř 1 milion vysídlených osob a spolupracoval s celkem 34 partnerskými zeměmi.

Martin PALOUŠ, Česko

Disident, signatář Charty 77, poslanec Federálního shromáždění za Občanské fórum, diplomat a pedagog, bývalý proděkan Fakulty sociálních věd UK. V současnosti pedagog na Floridské mezinárodní univerzitě v Miami, kde vede Program V. Havla pro lidská práva a diplomacii, je rovněž ředitelem zahraničních aktivit Knihovny V. Havla. Byl jedním z prvních signatářů Charty 77, v roce 1986 byl jejím mluvčím. V listopadu 1989 byl jedním ze zakládajících členů Občanského fóra, spoluzakladatelem a v letech 1994 - 1998 předsedou Českého helsinského výboru. Opakovaně vykonával funkci náměstka ministra zahraničí. V roce 2001 jmenován velvyslancem ve Washingtonu, poté velvyslancem při Stále misi OSN. Je členem Rady Ústavu pro studium totalitních režimů. Je autorem publikací z oblasti mezinárodních vztahů a zahraniční politiky a překladatelem děl H. Arendtové.

Pavel TELIČKA, Česko

Politik, bývalý úspěšný diplomat – vedl český vyjednávací tým pro vstup do Evropské unie, podnikatel a lobbista. Od května do listopadu 2004 byl členem Evropské komise, v letech 2014–2019 zvolen za poslance Evropského parlamentu a v letech 2017–2019 byl jeho místopředsedou. Jako diplomat působil v letech 1991–1995 na Stále misi při EU, v roce 1998 byl náměstkem ministra zahraničí, poté 1. náměstkem a státním tajemníkem pro evropské záležitosti. V současnosti se věnuje podnikatelské činnosti.

György VARGA, Maďarsko

V 80. letech působil jako zpravodaj československé sekce Rádia Svobodná Evropa z Budapešti. Je rovněž bývalým velvyslancem Maďarska v Praze (v letech 1990–1995). Svým celoživotním přínosem a mimořádnou osobní angažovaností se významně zasloužil o rozvoj česko-maďarských vztahů, mj. také podporou překladů děl mnoha předních českých autorů do maďarštiny. V roce 1997 obdržel od prezidenta Václava Havla medaili Za zásluhy I. třídy.

Vídeňské svobodné listy, Rakousko

Vídeňské svobodné listy jsou nejstarší nepřetržitě vycházející české psané noviny v Rakousku. Již 77 let informují o životě, akcích a dění uvnitř české a slovenské menšiny v Rakousku a o klíčových událostech českého a slovenského politického, společenského a kulturního prostoru. Významně tak přispívají k rozvoji české krajanské komunity a k upevňování vztahů mezi Českem a Rakouskem. Vydává je Menšinová Rada – střešková organizace českých krajanských spolků. Vycházejí každých 14 dní. První číslo Vídeňských svobodných listů vyšlo 26. ledna 1946.

Zdroj: MZV ČR

Fotografie a další informace:

https://mzv.gov.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/verejna_diplomacie/medaile_za_zasluchy_o_diplomacii/ministr_lipavsky_predal_v_cerninskem.html